

Årsrapport 2023 Bolag

Renova AB

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen	5
2.1	Verksamhetens utveckling	5
2.1.1	Redovisning av resultat	5
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	5
2.1.3	Övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen	6
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	6
2.2.1	Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika.	6
2.2.2	Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön. 6	
2.2.3	Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.....	6
2.2.4	Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö.	7
2.2.5	Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska.	8
2.2.6	Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.	8
2.2.7	Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.	8
2.2.8	Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.	9
2.2.9	Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.....	9
3	Övrig uppföljning till kommunstyrelsen	10
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	10
3.1.1	Väsentliga personalförhållanden	10
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	10
3.2	Ekonomisk uppföljning.....	12
3.2.1	Analys av årets utfall	12
3.2.2	Resultat per affärsområde/dotterbolag eller motsvarande	14
3.2.3	Investeringsredovisning.....	16
3.2.4	Bokslut	17
3.2.5	Lån och lånetak.....	17
3.3	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	17

3.3.1	Kommunalt ändamål och befogenheter	17
3.3.2	Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	17
3.3.3	Kundorienterad kvalitetsledning	17
3.3.4	På vilket sätt har styrelsen begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?	18
3.3.5	Övriga beslut och/eller uppdrag.....	18
4	Uppföljning till Göteborgs Stadshus AB	19
4.1	Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat.....	19
4.2	Utfall och kommentar avkastningskrav.....	19
4.3	Stadshus uppföljning från ärenden, ägardialoger, handlingsplaner etc.....	19

1 Sammanfattning

2023 har varit ett ekonomiskt utmanande år för Renova. Helårsresultatet är ca 2,5 mkr vilket ca 75 mkr sämre än budget för helåret. De bakomliggande orsakerna är flera men den enskilt största orsaken är låga intäkter från energiåtervinning av avfall på Sävenäs AKV. Mot budget tappar Renova 68 mkr på energiintäkter. Det beror i sin tur på flera olika orsaker. Problem med leveranser av sk importavfall under hösten/vintern 2022/2023, lägre lokala volymer samt en stor planerad sommarrevision gjorde att antalet förbrända ton endast blev 485 000 ton jämfört med ett normalår då motsvarande volym ligger 535 000 - 545 000 ton. Varje ton motsvarar en behandlingsintäkt på mellan 600 och 1000kr. Konjunkturen har påverkat med mindre mängder inom i stort sett alla materialslag. Fortsatt har kostnader varit höga för många olika insatsvaror. För att i möjligaste mån parera har ett åtgärds paket med kostnadsbesparingar genomförts under året.

Som en följd av detta har Renova AB ett resultat på -19 mkr mot budgeterade -3,5 mkr. Insamlingen i Renova AB sker till självkostnadspris och avvikelser mot till kommunerna aviserade kostnader är små. För dotterbolaget Renova Miljö AB är resultatet ca 22 mkr mot budgeterade 81 mkr. Förlusten inom behandlingssidan uppvägs av ett mycket bra resultat på insamlingsdelen. Renova Miljö har framgångsrikt effektiviserat sin verksamhet men även lyckats få ut en hel del av kostnadshöjningarna på marknaden.

Renova har i några år arbetat med utredning och planering för framtida utveckling av Sävenäs avfallskraftvärmeverk. Renova planerar under 2024 att begära samråd med ägarna om val av inriktning för framtiden. Den centrala frågan är vilken framtida klimatambition som ägarna vill se för behandling av restavfall och vilka teknikval som kan vara möjliga. En slutsats från genomförda utredningar är att det troligen krävs infångning och lagring av koldioxid för att ge en större effekt på Renovas utsläpp av koldioxid. En ambition om "netto-noll" utsläpp av fossil koldioxid bedöms vara möjlig till 2030 men förenad med stora kostnader och en del risker. Samrådsunderlaget kommer att innehålla olika möjliga vägar framåt samt konsekvensbeskrivningar av dessa.

Under året har också en förnyad livslängdsbedömning gjorts för de två äldsta förbränningslinjerna på Sävenäs som tidigare bedömts vara mogna för utbyte 2035. Bedömningen är att dessa kan livslängdsförlängas till mest 2045 vilket försenar behovet av investeringar i miljardklassen.

Ny lagstiftning om fastighetsnära insamling av förpackningar börjar gälla från 2024-01-01. Den nya lagstiftningen kommer att innebära en stor utökning av Renova ABs verksamhet 2024-2026. Vi bedömer att vi, trots mycket kort tid för förberedelser, ändå är rimligt i fas med de nya uppdragen.

Fortsatt är tillgången till rätt kompetens en flaskhals och Renova arbetar kontinuerligt för att fortsätta stärka arbetsgivarvarumärket.

2 Väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Redovisning av resultat

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Producerad energi, MWh	1 771 647	1 792 698	1 606 712
Behandlade antal ton	1 264 461	1 168 601	1 032 909
Energiåtgång per transporterat ton	40,6	39,2	38,4

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått	2021	2022	2023
Summa energiintäkter mnkr	290,5	375,2	343,7
Summa försäljningsintäkter mnkr	1 214,8	1 335,4	1 386,2
Summa rörelsekostnader mnkr	- 1 253,0	-1 468,6	1 524,4

Producerad energi har minskat sedan föregående år och detta beror på att vi har haft brist på brännbart avfall under året. Detta innebär lägre producerad energi samt lägre intäkter för energi.

Vi har haft lägre antal behandlade ton än föregående år beroende på rådande lågkonjunktur.

Försäljningen var totalt i koncernen något sämre än budget men med ökade priser, till vissa delar bibehållen marknad samt ökad tilldelad verksamhet är omsättningen högre än föregående år.

Kostnadsökningarna i jämförelse med föregående år är relaterade till den allmänna inflationsökningen. Kostnaderna för 2023 är till stora delar i linje med budget.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Brist på brännbart avfall
Orsak till att avvikelsen uppstått
Problem med leveranser av sk importavfall under hösten/vintern 2022/2023, lägre lokala volymer samt en stor planerad sommarrevision gjorde att antalet förbrända ton endast blev 485 000 ton jämfört med ett normalår då motsvarande volym ligger 535 000 - 545 000 ton.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Minskad produktion.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Ingen.

Ekonomiska konsekvenser
Minskade intäkter.
Vidtagna åtgärder
Importvolymerna säkrats med fler speditörer och fler anläggningar i Storbritannien samt att säsongslagret har ökats med ca 30%.

2.1.3 Övrig väsentlig koncerninformation till kommunstyrelsen

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1 Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika.

Renovas satsning på bland annat Jobbspår och Jobbsprånget bidrar till bättre förutsättningar till arbete för människor långt från arbetsmarknaden, i linje med målet.

2.2.2 Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön.

Renova arbetar i enlighet med likabehandlingsplanen som är fastställd för åren 2023-2025 med aktiva åtgärder inom de olika diskrimineringsgrunderna.

Fokus i likabehandlingsplanen är för 2023 HBTQI. Vi har genomfört utbildningar, föreläsningar, deltagit i West pride osv.

Vi deltar också i Jämix mätning för analys av jämställdhet. 2023 fick Renova utmärkelsen Bäst i branschen.

2.2.3 Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.

Det finns inga tecken på att plastanvändningen börjar vika neråt. Koldioxidinfångning och lagring, så kallad CCS är en teknik för att minska stadens klimatpåverkan och studier visar att Renovas avfallskraftvärmeverk kan vara en lämplig anläggning för att införa tekniken på. En förstudie i samarbete med Göteborg Energi avslutades under våren med fokus på konsekvenserna av införande av CCS på den modernaste pannlinjen, linje 7. Fokus i studien har varit tekniskt genomförande, såsom att utreda hur en anläggning skulle kunna få plats på Sävenäs och hur en sådan anläggning kan integreras på bästa sätt, för att minimera förluster i produktionen av el- och fjärrvärme. I studien uppskattades också kostnaderna för investering och drift.

CCS på linje 7 skulle kunna avskilja och 100 000 ton koldioxid per år varav 60 % av koldioxiden är biogen och 40 % är fossil. Det totala utsläppet av biogen och fossil koldioxid från anläggningen är ca 550 000 ton/år. Infångning och förvätskning har beräknats landa på ca 1100 – 1200 kr/ton koldioxid där förlorad elproduktion och finansiering av investeringen är de största kostnaderna.

Till totalkostnaden hör också transporter och slutlagringen under havsbotten, dessa kostnader kan utifrån uppskattningar i projektet Cinfracap och utifrån diskussioner med potentiella slutlagrare uppgå till ca 1000 kr per ton koldioxid. Kostnaderna är indikativa.

Arbetet med att involvera Renovas ägarkommuner i beslutsfattandet om CCS pågår. En referensgrupp med tjänstemän från ägarkommunerna har startats. Renova arbetar parallellt med en detaljplaneändring för området vid avfallskraftvärmeverket för att skapa förutsättningar att bygga CCS. Startmöte hölls i februari och flera utredningar genomförs under kvartal 2 och 3. Av särskild betydelse är trafik- och geoteknisk utredning, framtagande av MKB samt plankarta med planbeskrivning.

Uppdaterad gasuppsamling på Tagene deponi genom att fler gasuppsamlingsbrunnar byggts. Den flytande återvinningscentralen bogseras med en bogserbåt som är konverterad till eldrift och avfallet hämtas på kaj av lastväxlare som också har eldrift. Tre pick-uper med eldrift levereras i september och 6 laddstationer har handlats upp.

Fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar innebär en stor förändring av avfallshanteringen och bidrar till mindre fossil plast förbränns. I december ska Naturvårdsverket ha auktoriserat Producentansvarsorganisationer för de olika förpackningsmaterialen. Då producentansvarsorganisationerna inte är etablerade har vi inte till fullo fått till oss de krav de ställer på omlastningsstationer och kvalitet. Renova har startat ett koncerngemensamt projekt för att ta fram den utformning och kapacitet som behövs samt kostnader och tidplan. Lämpliga platser är f n Kläpp, Munkegårde och Fläskebo.

2.2.4 Alla göteborgare ska ha en hälsosam livsmiljö.

Målet är att antalet utfasningsämnen ska vara nära noll och prioriterade riskminskningsämnen ska minska med 50% till 2030.

Under början av året har Renova gått över till Chemsoft. Införandet av ett nytt system och riskbedömning av kemikalier har tagit en del tid och kraft. Framåt ska en liten gruppering som täcker in både behandlingssidan och logistikverksamheten arbeta med utfasning. Vi utgår från den av staden sammanställda listan av utfasningsämnen som finns i Chemsoft. Renova har idag ganska många utfasningsämnen, som återfinns i ca 95–105 unika kemiska produkter. Därutöver har Renova också kemiska produkter som innehåller prioriterade riskminskningsämnen och hormonstörande ämnen. Det innebär en stor utmaning att betydligt minska antalet till 2030.

God luftkvalitet. Vägtrafiken är en stor källa till partiklar och kvävoxider samt buller. Elektrifiering är en väg att minska utsläpp av partiklar och kväveoxider samt buller. De tunga elfordon som erbjuds är fortfarande väsentligt dyrare än konventionella fordon. Renova har till satt ett elektrifieringsprojekt för att hitta en ekonomiskt och tekniskt framkomlig väg till elektrifiering. I ett första skede ska en realiserbar utbytesplan tas fram. I dagsläget har Renova 3 tunga elektrifierade fordon och under innevarande månad levereras tre eldrivna pick-uper. Sex av säljarnas tjänstebilar är eldrivna. Det betyder att Renova i slutet av september har 12 elfordon.

Renova har handlat upp tre snabbbladdningsstationer 350 kW samt tre nattladdningsstationer. Just nu pågår ett arbete att ta fram lämpliga platser för dessa. Snabbbladdningsstationerna blir publika och innebär, om planerna realiseras, en förstärkning av stadens infrastruktur för elfordon.

2.2.5 Buller, luftföroreningar, partiklar och utsläpp av växthusgaser från trafiken ska minska.

Att byta ut fordon med förbränningsmotorer till elfordon är en väg att gå för att minska buller och utsläpp. En annan hade varit att köra mindre men utvecklingen går snarare åt andra hållet. Framst för att samhället strävar mot bosstadsnära insamling av förpackningsmaterial och en högre servicenivå för att öka utsortereringen. Här kolliderar två miljömål med varandra.

Renova har idag 3 tunga elfordon varav två av dessa är vätgasfordon. Därutöver 6 eldrivna personbilar. 3 pick-uper har beställts och kommer levereras i september. Ett projekt kring elektrifiering har påbörjats. En viktig punkt är att ta fram en realiserbar utbytesplan. Ett hinder är fortsatt att tunga elfordon är väsentligt dyrare än fordon med förbränningsmotorer eller inte alls finns i det utförande verksamheten kräver. För att ge proportion på omfattningen kan nämnas att Renova idag förfogar över ca 300 fordon. Att snabbt elektrifiera så många fordon är en mycket stor ekonomisk utmaning. Införande av FNI kommer sannolikt innebära ytterligare fordon kommande år.

Ny laddningskapacitet har upphandlats under våren. Under senhöst/vinter kommer det finnas tre snabbbladdare (350 kW) och tre destinationsladdare (nattdaddare) på Renovas anläggningar. De tre snabbbladdarna ska vara publika och placerade vid Falutorget, avfallskraftvärmeverket och i Bönekulla.

Sedan ett par år genomförs en hel del tunga transporter mellan Renovas anläggningar vilket något avlastar trafiknätet och minskar köer och utsläpp.

2.2.6 Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.

Vi påbörjade arbetet med organisatoriska förutsättningar för chefer (Chefoskopet) i koncernledningen hösten 2021. Arbetet har sedan pågått i respektive affärsområdes ledningsgrupp och koncernstab, med de olika stegen i modellen. Vi arbetar nu med att se över vad som behöver tas om hand på såväl affärsområdes som på koncernnivå när det gäller organisatoriska förutsättningar för våra chefer.

Vi har också genomfört utbildning i Klart ledarskap för alla chefer och gruppleddare under 2022 och 2023. Klart ledarskap är en utbildning som handlar om att förstå, beskriva och nyfiken utforska sina egna och andras upplevelser, en träning i kommunikation för ledare och en metod för att skapa tillit och förutsättningar för lärande.

2.2.7 Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.

Vi har med hjälp av SKR:s projekt riskorienterat arbetssätt tagit fram en modell där vi gör en genomlysning av de arbetsplatser som har högre korttidssjukfrånvaro än 3,5% över en 12-månadersperiod. Syftet är att kartlägga riskerna för ohälsa på gruppnivå. För 2023 har arbetet pågått i tre arbetsgrupper. Målet är att ha genomfört genomlysningen i samtliga 8 berörda arbetsgrupper senast 2024.

Den totala sjukfrånvaron har minskat med en procentenhet sedan föregående år, från 7,3% till 6,3%.

2.2.8 Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.

Renova har ett stort fokus på effektivitet i inköp- och upphandlingsprocesser och att nå hållbarhetsmål i upphandlingar. En övergripande process har tagits fram för inköp- och upphandlingar där vi arbetar med ständiga förbättringar för att effektivisera vårt arbete, både inom avdelningen och tvärfunktionellt med andra avdelningar inom Renova samt även mot Göteborgs stad.

Några av de initiativ som gjorts hittills för att nå hållbarhetsmålen är:

Under 2022 togs en uppförandekod fram för leverantörer där vi ställer krav på hållbarhet för tilldelade leverantörer i upphandlingar.

Vid entreprenadupphandlingar har vi alltid med Göteborgs stads framtagna gemensamma miljökrav för entreprenader som krav i upphandlingar.

Vi ställer liknande krav på miljö, kvalitet och arbetsmiljö som Göteborgs stad ställer i sina upphandlingar.

Under året görs fem fördjupade leverantörsuppföljningar där vi tittar på hur väl de uppfyllde de krav på hållbarhet som vi ställt i samband med upphandling och avtalsskrivning.

Arbete pågår tillsammans med hållbarhetsansvariga på INK (Göteborgs stad) för att ytterligare utveckla våra krav på miljö, arbetsmiljö och kvalitet i linje med hållbarhetsmålen för att de ska bli än mer anpassade till vad som upphandlas.

2.2.9 Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.

Gällande minskning av administration så arbetar vi med att digitalisera våra manuella arbetsrutiner. Digitalisering är för oss en metod för verksamhetsutveckling och leds av vår avdelning Hållbarhet och strategisk utveckling. På avdelningen finns projektledare för att leda denna typ av projekt. Syftet är att nyttja digitalisering för att effektivisera befintliga affärsmodeller och processer samt att skapa nya affärsmodeller och produkter med hjälp av digital teknik.

Vi har även ett Lean-baserat arbetssätt som vi kallar för Delaktigt förbättringsarbete (DFA). Alla verksamheter arbetar med pulsmöte, grupputveckling och processmätning. Detta arbete bidrar till minskade slöserier samt effektivisering.

Sedan 2022 har våra processer omarbetats och nya processer samt nyckeltal är framtagna. Målet med processarbete är bland annat att öka effektiviteten samt att minska administration.

3 Övrig uppföljning till kommunstyrelsen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Väsentliga personalförhållanden

	2021	2022	2023
Total sjukfrånvaro (%)	7,8	7,3	6,3
Bolagsextern personalomsättning (%)	6	10	9,4
Antal årsarbetare	762	806	824

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Personalrörligheten, som ökade något efter pandemin, ligger kvar på i stort sett samma nivå på 10%. Inom några av våra yrkesgrupper kommer vi ha svårigheter att rekrytera den kompetens vi behöver. Förutom chaufförer ser vi svårigheter att rekrytera även bland annat mekaniker, elektriker, drifttekniker och IT-personal kommande år och vi arbetar aktivt med åtgärder inom alla områden. Vi gör insatser för att våra befintliga medarbetare ska välja att vara kvar på Renova men också att för att attrahera nya. Satsningar görs därför inom många områden, arbetsmiljö, psykologisk trygghet, ledarskap, lönepolitik, employer branding mm. Med anledning av att kommunerna nu har fått ansvar för att införa fastighetsnära insamling av förpackningar har vi till exempel en stor utmaning framför oss att klara kompetensförsörjningen när det gäller rekrytering av ytterligare cirka 100 c-körkortschaufförer. Inriktningen mot att andra sätt att säkra kompetens blir därför allt viktigare för att klara uppdraget.

Under 2023 startade vi omgång fyra av Jobbspår avfall och återvinning för att säkra framtida kompetensbehov och samtidigt bidra till integration och sysselsättning i regionen. I Jobbspår som är ett fördjupat samarbete mellan Göteborgs stad, arbetsförmedlingen och Renova, skräddarsys utbildning, yrkessvenska och praktik med C-körkort med yrkeskompetensbevis. Sedan uppstarten av Jobbspår har 18 personer fått tillsvidareanställning på Renova vilket visar på en väldigt god effekt av insatsen.

Ytterligare insatser för att säkra kompetens är att utbilda och kompetenshöja i egen regi. Därför har ett arbete med uppstart av en Renova akademi påbörjats med mål att ha det på plats 2025.

Renova har under 2023 fortsatt med projektet språklyft, lärarledd språkträning under arbetstid. Under året jobbade 15 personer med att förbättra sin svenska. Projektet, med stöd av medel från KFS trygghetsfond, är en flerårig satsning för medarbetare som behöver utveckla förmågan att förstå, tala, skriva och läsa svenska och är en del av Renovas kompetensutvecklingsstrategi.

Renova arbetar aktivt med hållbart medarbetarskap. Det innebär arbete för att

säkerställa att våra medarbetare håller hela yrkeslivet och även efter. Det innebär också att vi strävar efter att involvera medarbetare och skapa delaktighet. Ett av Renovas långsiktiga mål är att ha infört det vi kallar Delaktigt förbättringsarbete (DFA), ett lean-inspirerat arbetssätt, i hela organisationen. För att kunna leva upp till målen med delaktighet och de krav som ställs har vi utbildat samtliga våra chefer och gruppleddare i modellen Klart ledarskap samt gjort en översyn av chefers organisatoriska förutsättningar, med hjälp av Chefoskopet, för att möjliggöra det ledarskap som behövs. Det som framkom i arbetet är att cheferna på Renova inte har mer krav än resurser. Den mät punkt som sticker ut något när det gäller krav är den som heter logikkonflikt som innebär slitning mellan administrativt arbete, verksamhetsutveckling och kontakt med medarbetarna. Frågorna omhändertas i gemensamt forum för chefer. Inom ramen för DFA arbetar vi med kompetenskartläggningar och mätning av gruppers utveckling. Någon sammanlagd bild har ännu inte framkommit.

Ytterligare insatser för hållbart medarbetarskap är införandet av modellen 80-90-100 för medarbetare som närmar sig pensionsåldern. Modellen innebär att medarbetaren har en sysselsättningsgrad på 80%, får 90% lön och 100% tjänstepensionsavsättning. Utvärdering av modellen visar på ett gott utfall. Flera medarbetare uppger att de nu har förutsättningar att jobba vidare tills de själva önskar gå i pension. Samtliga medarbetare upplever att det har påverkat deras hälsa och välmående positivt. I ett par fall har medarbetare valt att skjuta fram sin pensionering vilket är en fördel ur kompetensförsörjningshänseende.

Sjuktalet har under året återgått till samma nivå som före pandemin på 6,3%. Utöver hälsoarbete på individnivå startade vi under året upp arbete med fokus även på grupp nivå enligt modellen friskorienterat arbetssätt för de grupper som har högre korttidsjukfrånvaro än 3,5%. Modellen fokuserar på förutsättningar i arbetet som kan påverka sjukfrånvaro för hela gruppen. Vi har ännu inte sett någon effekt av satsningen.

Under året har 159 olyckor rapporterats in. Genom särskilt fokus på att minska olyckor och stärka ett naturligt säkerhetsbeteende har mängden rapporterade arbetsmiljöavvikelser ökat. TRIA (IA inom Transportområdet) som en gemensam yta för arbetsmiljöfrågor har utvecklats ytterligare under året och målet är att minska mängden olyckor med 75% inom en femårsperiod.

Renova arbetar i enlighet med likabehandlingsplanen som är fastställd för åren 2023-2025 med aktiva åtgärder inom de olika diskrimineringsgrunderna. Fokus i likabehandlingsplanen för 2023 har varit HBTQI. Renova deltar också i Jämix mätning för analys av jämställdhet. 2023 fick Renova utmärkelsen Bäst i branschen.

Med tydligt mål att nå en jämnare könsfördelning har mycket fokus varit på hur det är att vara kvinna och arbeta på Renova. Samtliga kvinnor i mansdominerade yrken på Renova bjöds in även detta år till en dag med syfte att inspirera och skapa nätverk samt prata om hur det är att vara kvinna i en mansdominerad bransch och vad vi som arbetsgivare kan göra för att det ska vara attraktivt att söka sig till Renova. Bland annat har alla tillgång till fria mensskydd. I nuläget arbetar 22% kvinnor och 78% män på Renova. Vi har tagit steg mot en jämnare könsfördelning även om det går långsamt.

Under 2023 genomfördes en medarbetarenkät. Med ett svarsdeltagande på nästan 90% kan vi dra en del säkra slutsatser från resultatet, som på i stort sett samtliga frågor, var bättre än föregående mätning. Bland annat har resultatet på frågor om delaktighet ökat vilket vi kopplar till införandet av delaktigt förbättringsarbete (DFA). Särskilt bra resultat var det på frågorna om ledarskap, som ökat från 73% till 81% positiva svar jämfört med 2021. Med så stora förändringar drar vi

slutsatsen att vårt arbete med utbildning av våra chefer, vårt arbete med organisationskultur samt införandet av DFA haft effekt. Vi har i år även gjort mätning när det gäller sk passivt ledarskap enligt principen att det viktigaste i ledarskapet är att inte ha inslag av passivt ledarskap. Arbetet är inspirerat av en modell från försvarshögskolan och som också ingår i Göteborgs stads ledarskapsutbildning *Utvecklande ledarskap* (UL).

Andra höga resultat var frågor kopplade till psykologisk trygghet, engagemang och schysst bemötande. I enkäten framkom det att 10% av medarbetarna känner sig utsatta för kränkande särbehandling vilket vi aktivt följer upp och arbetar med där det förekommer. Vi har också i ett fall beställt arbetsmiljökartläggning enligt faktametoden för att utreda kränkning.

Mot bakgrund av att vi utsett etnicitet och hudfärg som fokusområde för 2024 inom vårt likabehandlingsarbete ville vi se om det är någon skillnad på enkätsvaren utifrån var man är född. Överlag har utrikesfödda i Europa och utanför Europa svarat mer positivt. På frågan om man känner till vilka säkerhetsföreskrifter som gäller i arbetet ligger det däremot betydligt lägre vilket kommer att följas upp.

Ambitionen att införa digitalt stöd för lärande, introduktion och utvecklingssamtal har behövt flyttas fram till 2024 på grund av bristande IT-resurser. Detsamma gäller satsningen på ett schemaläggning- och bemanningsverktyg. Det är fortsatt en problematik att it-resurserna inte räcker till för de satsningar som behöver göras för att effektivisera och säkerställa en effektiv lönehantering och optimerad bemanning.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Intäkter	1 753,1	1 853,9	-100,8	1 730,0	1 538,0
Kostnader	-1 724,3	-1 750,9	26,6	-1 657,0	-1 435,0
Rörelseresultat	28,8	103,0	-74,2	73,0	103,0
Finansnetto	-26,3	-25,1	-1,1	-12,0	-11,0
Konsolideringsposter bokslut	-1,0	0,0	-1,0	1,0	0,0
Resultat efter fin. poster	1,5	77,9	-76,3	62,0	92,0

Koncernen visar ett årsresultat efter finans på 2,5 mnkr, vilket är 75 mnkr sämre än budget men i linje med senast lämnade prognos. Vid årsbokslut konsolideras även fastighetsbolaget Rödingens resultat och balansräkning därav ett totalt utfall i koncernen på 1,5 mnkr.

Intäkterna har totalt ett negativt utfall på ca 101 mnkr i jämförelse med budget.

Värmeintäkter är -14,5 mnkr i jämförelse med budget. Till största del beror detta av lägre produktion som en konsekvens av årets bränslebrist. Vi har utöver detta även haft några oplanerade stopp i produktionen .

Elintäkter är -53,5 mnkr i jämförelse med budget. Detta beror på en lägre produktion av värme och därmed även el. Det beror även på att spotpris på el är lägre än den budget vi har lagt.

Försäljningsintäkter är -51 mnkr i jämförelse med budget.

De största negativa avvikelserna är;

- Behandlingsintäkter för deponimaterialet Jord/Sten är ca 17 mnkr lägre än budget beroende på färre ton in på anläggningen.
- Intäkter för fint brännbart mängder är 30 mnkr lägre än budget beroende på lägre volymer än beräknat till förbränningsanläggningen.
- Även intäkter för avfall till sortering och grovt brännbart är ca 17 mnkr lägre än budget.
- En rättning av balningslager ledde till en bortbokning av ca 7 mnkr i försäljningsintäkter.
- Deponiskatt avviker negativt med ca 3 mnkr i jämförelse med budget på grund av att vi inte avsatt inkommande slaggrus till konstruktionsmaterial, till den volym vi budgeterat för.

De största positiva avvikelserna är;

- Intäkter från logistikverksamhetens tjänsteförsäljning är ca 20 mnkr bättre än budget.
- Vi har under året löst upp en buffert gällande förbränningsskatt gällande att fuktavdrag på 3 mnkr.

Övriga intäkter är +18 mnkr i jämförelse med budget.

- 13 mnkr i engångsposter för reavinst beroende på försäljning av mark på Holmen till Göteborg Energi samt en reavinst beroende på försäljning av containers samt försäljning av fordon.
- Vi gör även en valutakursvinst på 2 mnkr.
- Reavinst försäljning av fordon 2 mnkr
- Övrigt 1 mnkr.

Kostnaderna inklusive avskrivningar och finans har totalt ett positivt utfall på ca 26 mnkr i jämförelse med budget.

Material och Främmande arbeten avviker negativt med totalt 19 mnkr i högre kostnader i jämförelse med budget. De största avvikelserna är;

- Högre behandlingskostnader än budgeterat med ca - 5 mnkr.
- Vi har även haft högre kostnader gällande material till fordon med - 11 mnkr.
- Även högre kostnader för lejd personal med ca - 3 mnkr.

Driftskostnaderna avviker positivt med totalt 24 mnkr i lägre kostnader i jämförelse med budget. De största avvikelserna är;

- Kostnad för kemikalier +1 mnkr.
- Underhållskostnader inklusive reservdelar för förbränningsanläggningen +2 mnkr.
- Kostnaderna för energi, bränsle, vatten + 3 mnkr.
- Fordonsbränslekostnader + 3 mnkr.
- Fastighetskostnader (rep/underhåll, värme/belysning) +8 mnkr.
- Hyra anläggningstillgångar/leasing + 9 mnkr.
- Ej budgeterade självrisker - 2 mnkr.

Övriga kostnader avviker negativt med 10 mnkr mot budget. Beroende av högre

IT-kostnader, inhyrd personal, samt uppgörelse vid avslutande av hyreskontrakt på Holmen.

Kostnad för arbetskraft avviker positivt med 15 mnkr i jämförelse med budget. Lägre kostnad för omräkning av pensionsskuld, lägre kostnader för utbildning och hälsovård samt lägre sociala kostnader.

Avskrivningar och finansnetto +15 mnkr mot budget på grund av ej aktiverade projekt

3.2.2 Resultat per affärsområde/dotterbolag eller motsvarande

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Gemensamma ej fördelade kostnader i Renova AB	2,1	-3,1	5,2	-6	2
Affärsområde Tilldelningar Renova AB	-21,3	-0,4	-20,9	-19	-12
Affärsområde Återvinning Renova Miljö AB	-23,1	78,5	-101,6	88	83
Affärsområde Logistik Renova Miljö AB	45,1	3,1	42,0	-2	18
Konsolideringsposter bokslut	-1,3	-0,2	-1,0	1	1
Resultat efter fin. poster	1,5	77,9	-76,3	62	92

AO Tilldelningar gör ett resultat för 2023 på -21 mnkr vilket är 21 mnkr sämre än budget.

Intäkterna har under året varit 25 mnkr sämre än budget. Detta beror på några oplanerade driftstopp samt att det har varit låglastproduktion för förbränningsanläggningen till följd av bränslebrist. Detta påverkar energiproduktionen negativt. Även elpriserna har varit under budget vilket leder till lägre elintäkter än budgeterat.

Vi har även haft lägre försäljningsintäkter än budgeterat på grund av färre mängder.

Under året har vi fakturerat slutreglering 2022 till ägarna en positiv post på 4 mnkr. Vi har även fakturerat 2 mnkr i projektledning för nya tilldelningarna inom förpackningsinsamling inom ramen för gemensam utveckling.

Kostnaderna har under året varit 4 mnkr bättre än budget.

Till följd av de lägre volymerna in från ägarna har affärsområdet lägre behandlingskostnader.

Även driftkostnaderna är lägre än beräknat. Det är lägre kostnader för fordonsbränsle, fordonsleasing och hyra anläggningstillgångar. Övriga kostnader avviker negativt mot budget och det gäller framförallt IT-kostnader (licenser samt för Intraservice) samt högre kostnader för skador under produktion och företagsförsäkringar.

AO Logistik gör ett resultat för 2023 på + 45 mnkr vilket är 42 mnkr bättre

än budget.

Intäkterna har under året varit 19 mnkr bättre än budget.

Tjänsteförsäljningen är 18 mnkr bättre än budget.

Affärsområdet bedriver ett genuint och målmedvetet säljarbete som har genererat ett flertal nya och förlängda avtal under året. Det finns ett stort intresse för våra frågor och tjänster inom hållbarhet, miljö och avfall.

Övriga intäkter är 12 mnkr bättre än budget.

Under året har en reavinstförsäljning uppstått vid en markförsäljning på 8 mnkr. Försäljning av containrar har gett en reavinst på ytterligare 4 mnkr.

Interna intäkter från övriga affärsområden är 11 mnkr sämre än budget.

Kostnaderna har under året varit 23 mnkr bättre än budget.

Kostnad för material är 8 mnkr mer i kostnad då vi haft mer underhåll för fordon. Driftskostnaderna är däremot 5 mnkr lägre på grund av lägre pris på bränsle än beräknat i budget. Övriga kostnader är 5 mnkr mer än budget.

Kostnad för arbetskraft är 7 mnkr lägre än beräknad budget på grund av vakanser.

Interna kostnader från övriga affärsområden är 18 mnkr bättre än budget.

Avskrivningar är 6 mnkr bättre än budget på grund av förseningar av byggnation ny verkstad vilken inte aktiverades enligt plan 2023.

AO Återvinning gör ett resultat för 2023 på - 23 mnkr vilket är 102 mnkr sämre än budget.

Intäkterna har under året varit 117 mnkr sämre än budget.

Energiintäkterna är 50 mnkr sämre än budget. Detta beror på bränslebrist vintern 22/23 samt oplanerade produktionsstopp. Spotpriser för el har varit under budget vilket också påverkar negativt på intäkterna.

Försäljning och övriga intäkter är 67 mnkr sämre än budget. Den största avvikelserna är intäkter för behandlingsavgifter gällande brännbara mängder samt intäkter för jord/sten, deponi. Vi hade även en lageravstämning för balat brännbart, vilket påverkade resultatet negativt.

Kostnaderna har under året varit 16 mnkr bättre än budget.

Kostnad för material är 4 mnkr mer än budget men driftskostnaderna är däremot 16 mnkr lägre på grund av lägre pris på energi och bränsle än beräknat i budget.

Kostnad för arbetskraft är 5 mnkr lägre än beräknad budget på grund av vakanser.

Interna kostnader från övriga affärsområden är 6 mnkr sämre än budget.

Avskrivningar är 6 mnkr bättre än budget på grund av att vi inte aktiverat enligt plan. Kostnader för finans är 1 mnkr mer än budget.

3.2.3 Investeringsredovisning

3.2.3.1 Projektredovisning investeringsobjekt, pågående och kommande projekt enligt investeringsplaner

Benämning projekt enl. inv. plan, i mnkr	KF beslutat (ja/nej)	Budget per projekt	Ack utfall tom perioden	Aktuell prognos för hela projektet	Beräknas färdigt (år, kv)
Byggnation av ny fordonsverkstad	nej	242	278	265	2024 ,kv1
Modernisering av rökgasrening linje 1, Sävenäs	nej	300	255		klart 2023

Totalt har Renova aktiverat 410 mnkr i investeringar under 2023 samt att pågående investeringar är vid årsskiftet 471 mnkr.

De största investeringarna är;

Projekt ny fordonsverkstad:

Byggnationen påbörjades i april år 2021 och skulle slutföras i september 2022. Verkstaden är fortfarande under uppbyggnad och beräknas färdigställas under mars 2024.

På grund av förseningar i projektet, några poster som det råder tvist om samt att Renova har ställt ersättningskrav för vissa utförda arbeten är projektet över budget.

Vår bedömning på utfallet av tvisterna/ersättningskraven ovan ger en prognos för verkstaden på ca 265 mnkr, en ökad projektkostnad med ca 25 mnkr. Vi har därför bokat en avsättning i balansräkningen med motsvarande belopp.

Modernisering av rökgasrening linje 1, Sävenäs:

Efter ett förlängt revisionsstopp kunde ny rökgasrening tas i drift på panna 1. Med den nya rökgasreningen kommer mängden kväveoxid till luft från panna 1 att minska med ca 2/3 och kväve till vatten kommer i princip att elimineras. Investeringen är en viktig miljöåtgärd för att minska kväveutsläppen både i luft och vatten från avfallskraftvärmeverket.

Projektet avslutades under 2023.

3.2.3.2 Sammanställning av moderbolagets/bolagets totala investeringar

Rapporterande bolag (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022
Renova koncern	473	650	316

3.2.4 Bokslut

3.2.5 Lån och lånetak

Lån mnkr	Volym 31 dec 2023	Lånetak 2023	Volym 31 dec 2024	Beslutat lånetak 2024
Summa	1 263	1 800	1 470	1 800

3.3 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.3.1 Kommunalt ändamål och befogenheter

Renovakoncernens verksamhet bedrivs fortsatt inom ramen för ägardirektiv och bolagsordning och bedöms till fullo vara förenlig med det kommunala ändamålet att samla in och behandla avfall inom ägarkommunerna.

Inom uppdraget ryms också att utveckla verksamheten mot en allt mer cirkulär avfallshantering där förflyttningen av avfall i avfallstrappan olika trappsteg är central. Renova har under 2023 till exempel utvecklat arbetssätt för återvinning av förorenade massor. Även en stor uppgradering av rökgasreningen på Sävenäs har tagits i provdrift under året med bland annat minskade kväveutsläpp.

3.3.2 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

En utvärdering är genomförd enligt gällande rutin. Utvärderingen genomfördes vid ett styrelsemöte i oktober 2023. Styrelsen anser att 2023 års kontrollplan är tillräcklig och effektiv.

Renova har sedan 2022 samarbetet med en fordonstillverkare H2X Global i syfte att utveckla fordon med sk vätagasdrift. Samarbetet omfattade utveckling och leverans av 5 fordon med ett totalt ordervärde på 17,2 mkr. Oktober 2023 upptäcktes att fordonen fakturerats Göteborgs Stads Leasing (GSL) som därefter betalat fakturorna efter digital leveransaccept från dåvarande fordonsansvarig på Renova. Det upptäcktes också brister i upphandlingen av fordonen. Renova och GSL inledde omedelbart en utredning med hjälp av Ernst & Young. Utredningen slutrapporterades i januari 2024 med bland annat slutsatsen att det fanns brister i kontroll av avtalstrohet och attesthantering i den för Renova och GSL gemensamma processen. Utredningen rekommenderade också att överväga en polisanmälan för trolöshet mot huvudman vilket också gjordes.

Renova arbetar med att åtgärda brister i intern kontroll, säkra återbetalning av felaktigt utbetalda pengar samt säkerställa leverans av de beställda fordonen.

3.3.3 Kundorienterad kvalitetsledning

Tre gånger per år genomförs ledningens genomgång enligt ISO 9001. På dessa genomgångar följs verksamheten upp avseende kvalitet.

Affärsplanen för 2023 har reviderats och utgår till stor del från kundvärden. Huvudprocesser och stödprocesser har tidigare identifierats utifrån kundens krav och förväntningar. I år har processnyckeltal tagits fram för dessa.

Mål och avvikelser följs upp och slutsatser av åtgärder dras. Varje år genomförs

internrevisioner enligt plan samt att bolaget utvärderas av ett externt organ.

I december 2022 skickades en kundenkät ut till våra kunder. Analys av denna samt plan för att bli bättre har genomförts under första kvartalet 2023. Utöver det så följs kundreklamationer upp och ageras på. Uppföljning och lärdom av detta sker inom olika delar av organisationen och sammanställs till ledningen.

3.3.4 På vilket sätt har styrelsen begränsat uppgifter inom bland annat administration, ledningsarbete och konsultanvändning?

Ett åtgärdsprogram togs fram under våren 2023 där vi drog ner budget på ett antal poster för att förbättra koncernens resultat.

Inga större förändringar i personalstyrka för administrativa befattningar, vi arbetar ständigt med att effektivisera verksamheten.

Insats/åtgärd	Effekt/besparing
Försiktighet med konsultkostnader	5 mnkr
Besparing lokal och fastighetskostnader	7 mnkr
Besparing information/utb./resor/representation	4 mnkr

3.3.5 Övriga beslut och/eller uppdrag

4 Uppföljning till Göteborgs Stadshus AB

4.1 Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat

Uppföljning kassaflöde och realisationsresultat

Kassaflöde (mnkr)	Kassaflöde innevarande år	Kassaflöde föregående år
Löpande verksamhet	281 476	210 168
Investeringsverksamhet	-469 232	-313 003
Finansieringsverksamhet	188 147	97 124
SUMMA	391	-5 771

Specifikation rearesultat avyttring fastighet/bolag

Specifikation rearesultat avyttring fastighet/bolag	Objekt (fastighet/bolag)	Utfall 2023	Motpart (extern/kommun/Stadshuskoncernen)
0	0	0	0

4.2 Utfall och kommentar avkastningskrav

Soliditet skall ej understiga 25%. Soliditeten för 2023 är 26%.

4.3 Stadshus uppföljning från ärenden, ägardialoger, handlingsplaner etc.

För Renova sker årligen i december en ägardialog med ägarrådet. För 2023 återredovisade Renovas styrelse på de punkter som fanns i handlingsplanen från ägardialogen 2022:

- Involvering av ägare och avfallshuvudmän i arbetet med utformning av framtida kapacitet och målsättning med Sävenäs avfallskraftvärmeverk.
- Beskrivning av rättsläget med undantag enligt de s k Tecal-kriterierna. Rättsläget är fortsatt osäkert på grund av pågående prövningar. Dock bedöms Renovas ägarkommuners möjlighet/rättighet att fortsatt tilldela verksamhet till Renova som stärkt.

Utöver ovan redovisning diskuterades bland annat Renovas ekonomiska situation, bolagets konkurrenssituation och arbetet med en möjlig framtida anläggning för tillverkning av biokol från trädgårdsavfall.